

for de informationsteknologiske og bio- og nanoteknologiske områder. Ikke mindst udviklingen inden for informationsteknologien forventes at slå igennem på arbejdsmarkedet allerede i perioden indtil 2010.

Kl. 13.10

Ældre og arbejdstagere med en anden etnisk baggrund vil udgøre en stigende del af arbejdsstyrken. Disse forandringer får betydning for, hvordan arbejdsmiljøet bliver på morgendagens arbejdsmarked.

I den kommende 5-års-periode vil vi se en fortsættelse af mange af de allerede kendte arbejdsmiljøproblemer, men vi må også forvente en udvikling af arbejdsmiljøet præget af, at der er færre job, som er fysisk hårde, selv om vi på lidt længere sigt må forvente en vækst i den fysisk krævende plejesektor med deraf følgende belastninger i f.eks. ryg og arme, flere job præget af stillesiddende arbejde f.eks. computerarbejde på grund af fald i den industrielle produktion og vækst i vidensarbejdet.

På den måde er arbejdet med til at gøre os fysisk inaktive. Med fysisk inaktivitet følger risikoen for hjerte-kar-sygdomme. Der vil være flere job med psykiske belastninger, f.eks. fordi arbejdet bliver mere intensivt. De videnskabelige sociale og følelsesmæssige krav i arbejdet stiger, og der sker hastige forandringer på arbejdet. Bl.a. må det forventes, at ansættelsesformerne bliver løsere, at skiftende og skæve arbejdstider bliver mere udbredte, og at der bliver mere flydende grænser mellem arbejde og privatliv. Alt dette forventes at indebære en øget risiko for udvikling af f.eks. stress.

Ændret sammensætning af arbejdsstyrken med flere ældre og flere med anden etnisk baggrund kan have betydning for, hvordan arbejdsmiljøet påvirker arbejdstagerne og for, hvordan forebyggelsen kan finde sted.

Eventuelle nye risikofaktorer som følge af den teknologiske udvikling vil opstå. Udviklingen kan føre til udryddelse af nogle arbejdsmiljøproblemer og opståen af andre arbejdsmiljøproblemer. Der bør derfor holdes et skarpt øje med den teknologiske udvikling for at være på forkant med eventuelle nye risikofaktorer i arbejdsmiljøet.

F.eks. kan vi allerede i dag sige, at et arbejdsmiljøproblem som psykisk arbejdsmiljø fortsat vil være et vigtigt punkt på arbejdsmiljødagsordenen i de kommende år. Arbejdsulykker er et

andet eksempel på et arbejdsmiljøproblem, hvor vi ved, at der fortsat vil være brug for en betydelig indsats.

Men det er slet ikke givet, at de arbejdsmiljøproblemer og arbejdsmiljøspørgsmål, der skal være i fokus i de kommende år, kun skal formuleres på denne ret traditionelle måde.

Det er også værd at overveje, om der skal fokuseres på bestemte målgrupper: ældre, unge, mænd, kvinder, bestemte jobgrupper, bestemte branchegrupper eller på bestemte forebyggelsesmetoder. Det kan også overvejes, om der er behov for særligt at fokusere på nye arbejdsmiljøproblemer eller tværtimod særligt behov for fokus på gammelkendte, men fortsat eksisterende arbejdsmiljøproblemer.

Det kan også vise sig at være en god idé at se mere bredt på arbejdslivets betydning for sundheden og på samspillet mellem arbejdslivet og livet uden for arbejdet. Vi ved jo, at arbejdsmiljøet er en af de faktorer, der spiller en vigtig rolle for store folkesundhedsproblemer som f.eks. stress og hjerte-kar-sygdomme.

Arbejdsmiljøet spiller også en stor rolle for sygefravær. Sygefraværet hænger for en tredjedels vedkommende sammen med et usundt arbejdsmiljø, og i princippet vil dette sygefravær kunne undgås med en effektiv arbejdsmiljøindsats.

Det kan derfor være, at den fremtidige prioritering skal kombinere arbejdsmiljøproblemer med brede sundhedspolitiske mål og metoder. Vi ved, at fysisk inaktivitet og manglende motion er en vigtig problemstilling for danskernes sundhed. Hvilken rolle spiller arbejdslivet her? Er fysisk aktivitet på arbejdet et emne, der skal fokuseres mere på i fremtiden, og hvem vil i så fald være de rigtige aktører til at tage sig af det?

Hensigten med det arbejde, der er sat i gang, er at skabe en solid faglig baggrund for sådanne overordnede politiske diskussioner af den fremtidige retning i arbejdsmiljøarbejdet. Arbejdsmiljøet er alt for vigtigt til, at vi skal agere på et ufuldstændigt grundlag. Den fremtidige strategi skal ikke bygge på de medieskabte arbejdsmiljøproblemer, men på dokumenterede problemer.

Kl. 13.15

Derfor har jeg sat et udviklingsarbejde i gang, og som jeg nævnte indledningsvis, har jeg aftalt med de partier, som står bag arbejdsmiljøreformen, at den nuværende prioritering efter 2005 vil blive fulgt op af en ny prioritering.